

Posudek diplomové práce Evy Krojové *Systém náhradní rodinné péče v české republice a Španělském království*.

88 s., 21 titulů literatury, 7 článků, 2 zdroje MŠMT, 16 zákonů a právních předpisů, 13 internetových zdrojů.

Diplomová práce Evy Krojové je výsledkem dlouhodobé orientace autorky na problematiku náhradní rodinné péče a také na realitu a kulturu Španělska. Podařilo se jí navázat řadu odborných kontaktů v autonomní oblasti Galicie, realizovat stáž v tamějším zařízení ústavní výchovy a soustředit množství informací o systému práce s dětmi ohroženými sociálním osiřením.

Text má teoreticko-empirický charakter, teoretická část má zejména povahu deskriptivní a komparativní, empirická je zaměřena hlavně na srovnání diagnostických postupů při indikaci ústavní výchovy v ČR a ŠK.

Ke koncepci práce:

V Úvodu autorka objasňuje koncepci práce a naznačuje zúžení tématu pouze na problematiku ústavní výchovy pro nedelikventní děti. **U obhajoby prosím objasnit, co ji k tomu zúžení vedlo.**

Text otevírá problematiku tradičně – stručným ohlédnutím za historií ústavní výchovy v ČR a Španělsku, zevrubněji je představeno politické a administrativně správní uspořádání Španělska se specifickým přihlédnutím ke Galicii, následuje stručný popis kompetentních institucí v oblasti sociálně právní ochrany dětí, přehled a komentář právních předpisů obou zemí (pozn. – u tab. č. 2 by měl být v řádku druhém uveden parlament ČR, nikoli senát) a přehled a popis zařízení pro výkon ústavní výchovy, a to vždy ve Španělsku a v ČR.

Proces intervence v situaci ohrožení dítěte ve Španělsku a v ČR je těžištěm teoretické části. Autorka zde musela nastudovat platné znění španělských zákonů v originále, porozumět specifickým pojmům, vytvořit adekvátní ekvivalenty v českém jazyce. Navíc bylo jistě náročné zorientovat se v decentralizovaném španělském systému péče o děti, který se liší nejen na úrovni stát-autonomní oblast, ale dokonce i v jednotlivých provinciích, tedy i na úrovni Galicie. **Spojivícím znakem intervence je však činnost multidisciplinárních týmů, což je oproti ČR zcela odlišný prvek systému sociálně právní ochrany, a proto by bylo vhodné o něm ve stručnosti pohovořit v rámci obhajoby.**

Přínos vidím i v porovnání odborných profesí zainteresovaných na systému sociálně právní ochrany, situace by však zasloužila hlubší srovnání, neboť se ukazuje, že pozice sociálních pedagogů a vychovatelů je ve Španělsku mnohem silnější než v ČR. Důvody tohoto stavu by bylo jistě zajímavé alespoň nastínit. Velmi zajímavá je kapitola zaměřená na specifické nároky na vychovatele v dětských domovech, kde jednak autorka zprostředkovává náměty v ČR méně dostupných zahraničních zdrojů a jednak ukazuje skutečně velmi odlišný proces získání profesní způsobilosti v oblasti ústavní výchovy ve Španělsku. **U obhajoby prosím o vyjádření názoru, v čem je španělská praxe inspirativní a kde jsou její limity.**

Teoretická část diplomové práce je zakončena pokusem o kritickou reflexi limitů systému péče v ČR (problém na rozdíl od autorky nevidím v roztržitosti kompetencí mezi resorty, souhlasím s ní však v kritice nepřiměřené silné orientace systému sociálně právní ochrany na výchovu ústavní).

Empirické anketní šetření je zaměřeno na porovnání odlišností diagnostického procesu při umístění dítěte do ústavní výchovy v ČR a ŠK. Autorka zkonstruovala vlastní dotazníkovou metodu a náležitě zpracovala získaná data (formulovala téma, problém, cíl, hypotézy, zdůvodnila výběr vzorku v ČR a ŠK, popsala proces sběru dat, komentovala data, prováděla základní porovnání, ověřovala hypotézy). Sama uvádí, že vzhledem k návratnosti dotazníků jde spíše o ilustraci tématu než o statisticky platná data. Autorka nepostrádá schopnost kritické reflexe zvolené metodologie (kap. Diskuse). **K obhajobě kladu otázku, zda se ukázaly v některých oblastech výrazné odlišnosti mezi španělskými a českými respondenty.** (Technická poznámka: u grafu č. 14 neodpovídá číslování chronologii a data jsou komentována v rozporu se znázorněním. U přílohy č. 3 mělo být uvedeno, že jde o překlad španělské verze dotazníku.)

Závěr:

Diplomová práce Evy Krojové byla náročná na zvládnutí značného množství cizojazyčných pramenných materiálů i navázání osobních kontaktů ve Španělsku. Má systematickou strukturu, deskriptivní rovina převažuje nad rovinou interpretativní. Splňuje nároky kladené na texty diplomové, a proto ji doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením

velmi dobře.

V Berouně, dne 16. 1. 2008

PhDr. J. Lorenzová, Ph.D., vedoucí DP.

